

ALPES TA

100 anys
1906-2006

LA REVISTA DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE LLEIDA - IV ÈPOCA - GENER / FEBRER 2008 - Núm. 91

ARESTA 91
GENER-FEBRER 2008

2
TEMA DE PORTADA
EL HUAYHUASH
M. Llu sa Huguet

6
MUNTANYISME
UN ESTIU PER SOBRE ELS TRES MILS
Miquel ngel Ramos

11
EXCURSIONISME
ITINERARI EXCURSIONISTA Nò M. 91:
EL MONTSANT, PEL GRAU DELS
TRES ESGLAONS
Manuel Cort s

13
ARTICLE
QUEDEM?
mnium Cultural

14
VIDA DEL CENTRE
APUNTS I COMUNICACIONS

EQUIP DE REDACCI : Merc Ciutat, Josep Llu s G zquez,
Merc G zquez, Dolors Llord s, Carmina Pardo, Carles S ez,
N ria Sol . DISSENY GR FIC: Josep Herr ndiz. EDITA: Centre
Excursionista de Lleida. REDACCI I ADMINISTRACI: C/
Comer , 25. 25007 Lleida. Tel.: 973242329. Fax: 973234497.
E-mail: cel@cel.cat INTERNET: <http://www.cel.cat> IMPRI-
MEIX: Arts Gr fiques Bobal , SL. DIP SIT LEGAL: L-39-1958.
Tirada: 1.200 exemplars. Publicaci no lucrativa. El CEL no
es responsabilitza de les opinions dels autors. Es permet
la reproducci per amb l'esment de l'autor i l'origen.
Subscripci de 6 nme ros: 13 euros. Preu del nme ro: 2,40
euros. Impr s en paper de celàlulosa blanquejada sense clor.
FOTO DE PORTADA: Laguna Carhuacocha i nevado Siul
Grande. Foto: M. Llu sa Huguet.
COL·LABOREN:

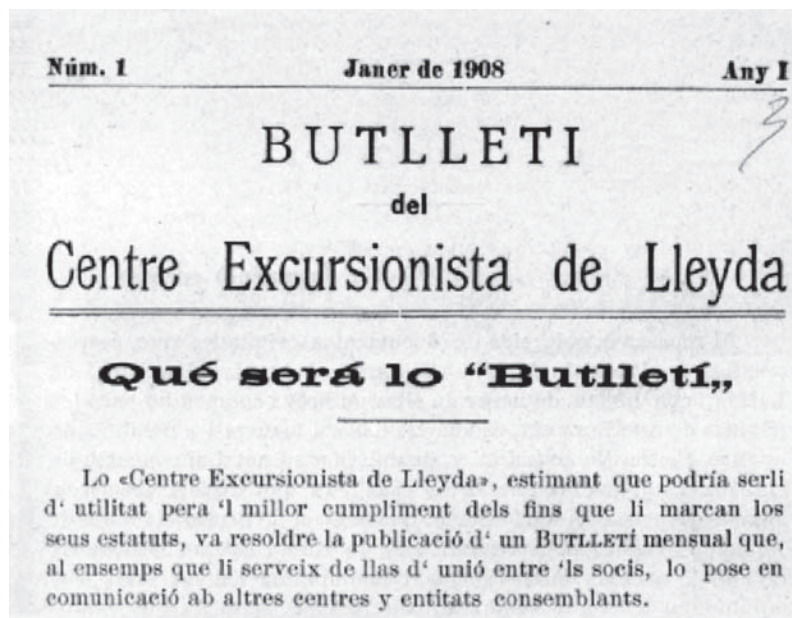
LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

En el centenari de l'inici de la seva publicació, el Centre Excursionista de Lleida i Garsineu Edicions, amb la col·laboració de l'Aula Múrius Torres, han decidit endegar el projecte de reproduir en facsímil el *Butlletí del Centre Excursionista de Lleida* de la primera poca de l'entitat, que es va publicar entre els anys 1908 i 1936.

En llegir els primers números del *Butlletí* ens adonem que, després de cent anys, els anhels dels primers excursionistes no estan gaire allunyats de la nostra actual dia muntanyenca. Els movia un impuls per descobrir el territori, per aprofundir en l'entorn i per defensar un patrimoni natural i històric. Les experiències dels nostres consocios estan bellament descrites per plomes tan preuades com Enric Arderiu, Josep Estadella, Rafael Gras, Manuel Herrera i Ges, Alfred Perenya, entre altres prohoms de la ciutadania lleidatana. Les seves prop de mil pàgines ens parlen d'una de les poques culturals més brillants de la nostra història.

Per tal de donar suport a aquest projecte i fer-lo possible, hem cregut adient d'oferir un preu de llançament a totes les persones que hi puguin estar interessades, excursionistes o públic en general, el nom dels quals es farà constar a la publicació. El preu per als subscriptors és de 30 €. La inscripció romandrà oberta fins al 30 de juny. Els interessats poden posar-se en contacte amb la secretaria del Centre Excursionista de Lleida (tel. fon 973 24 23 29, o cel@cel.cat). Es preveu que la publicació surti a la tardor de 2008. Més informació a www.cel.cat.

Joan Ramon Segura
President del CEL

El Huayhuash: A l'ombra del Yerupajá

Vent amic, alçada exigent, seracs vertiginosos, *lagunas* de tots colors, *nevados* altius, fred nocturn intens,... en definitiva, natura en estat pur, amb pinzellades de presència humana (cada vegada més, a causa de l'activitat de grups de turistes-caminadors com nosaltres) en espais de gran bellesa i espectacularitat.

Aquestes són algunes de les paraules que podrien utilitzar-se per descriure una de les serralades dels Andes peruans on, diuen, es pot realitzar un dels cinc *trekking* més bonics del món: el Huayhuash. Sempre he pensat que és agosarat classificar, etiquetar, definir i descriure; en aquesta vida cada persona pot percebre les coses de forma variada i diversa. Però, realment, un *trek* per la serralada de l'Huayhuash no t'ofereix a envejar a caminar per l'Himàlaia, el Pamir o els Alps. És innegable que tenir el privilegi de resseguir els 165 quilòmetres que, diuen, circumval·len els *nevados* Yerupajá (6.617 m), Siula Grande (6.344 m) o Jirishanca (6.034 m), és una experiència inoblidable.

Sí, privilegi i inoblidable; sobretot en veure com, molt sovint, aquella part del món sofreix els embats de la natura en forma de terratrèmol, aquest darrer cop, o en forma de El Niño. Fenòmens naturals que, combinats amb la manca de polítiques socials i econòmiques de desenvolupament, no aconsegueixen que la població andina renunciï a la vida i lluiti per la supervivència.

Un record pel seu sofriment.

EL TREKKING

L'Huayhuash (nom quítxua d'una espècie de rosegador autòcton) ofereix grans possibilitats per realitzar-hi *trekking*, ja que les rutes són diverses i poden fer-se variacions de més o menys dies. Però si realment se l'vol conèixer en tota la seva dimensió, són recomanables dotze dies de circuit dels quals deu transcorren per sobre dels 4.000 metres. La seva dificultat no és remarcable, però sí els dies que et mantens en alta. S'arriben a superar vuit passos d'alta muntanya amb una mitjana de 4.600 metres. L'alta converteix les jornades, d'unessis hores diàries, en una ruta exigent, on les gelades nocturnes són una companyia habitual, cosa que t'obliga a refugiar-te dins la tenda des de primera hora de la tarda.

Hi ha for a literatura que es pot consultar per preparar l'estada. La me recent la trobareu en la revista *Vortex* del maig-juny passat; per tant, no val la pena repetir all que f cil de consultar. Aix' doncs, dedicarem aquestes l'nies a explicar impressions i dades d'inter s perqu coneguem aquells indrets.

Val a dir que la millor poca per visitar l'Huayhuash, i tots els Andes de Per i Bol'via, sn els mesos de juny a setembre; tot i ser hivern, l'estaci seca, per tant no acostuma a ploure ni a nevar. Aquestes sn les condicions generals, per ens comentaven que, en els darrers anys, tot ha variat un xic i pot haver-hi nevades puntuals a la Cordillera Blanca que dificulten la temporada alpin'stica i de *trekking*.

Un 14 de juliol, l'Elisenda Blanch, la Gemma Esteve i jo mateixa vam iniciar el nostre periple per l'extraordinaria serralada de l'Huayhuash. Dos dies abans hav'em realitzat excursions per aclimatar-nos a la Cordillera Blanca: les *lagunas* Churup i 69. Aquestes jornades ens van permetre veure, de prop, cims com l'Huascar n, el Pisco, l'Huandoy.É i assolir cotes superiors als 4.000 metres. Durant la nostra estada a la zona, la climatologia va ser ben vola i vam gaudir de for a bon temps, excepte uns dies de nvol s i boira.

TRETS GEOGR FICS: els Andes i l'Huayhuash

La geografia dels pa sos andins es caracteritza perqu est franquejada per rees ben diferenciades. A l'oest, la franja costanera, amb l'Oce Pac'fic, que n l pulm. De sobte, immediatament s aixeca la gran serralada andina amb al ades entre els 3.000 i els 6.000 metres, per despr, a l'est, estendre s la gran massa selv tica que porta l'Amazones. Tres espais ben marcats que donen al continent aires particulars i majestuosos.

La gran serralada dels Andes l columna vertebral de l'Am rica del Sud; la seva dimensi l indescriptible per la seva grandiositat. Des de l'Aconcagua fins al Cotopaxi, se succeeixen serralades amb personalitat prpi a. Cal esmentar la Cordillera Real a Bol'via, la Cordillera Blanca Peruana, volcans com el Licancabur o els Parinacota en els l'mits del desert d'Atacama.É M de 7.000 quilmetres de *nevados* que donen aigua, vida i bellesa al territori. I l en aquesta gran massa muntanyosa on neixen la major part dels rius (Urubamba, Mara n, Ucayali,É) que formaran, milers de quilmetres enll, l'Amazones i la seva gran biodiversitat.

Al Per, els Andes mostren la seva magnific ncia en dues serralades dignes de ser conegudes: la Cordillera Blanca i la Cordillera de l'Huayhuash, ubicades en el departament d'Ancash. Separades per uns cinquanta quilmetres de dist ncia, les seves muntanyes es poden albirar des que s entra al Callejn de l'Huaylas, un cop el bus de Lima assoleix l'altipl, a 4.000 metres. Aqu' la vista no dna l'abast, el cap es fa notar i es respira diferent.

Laguna i nevado Churup

La ciutat de Huarz (3.052 m), sorollosa i calorosa, l el punt de refer ncia a la zona; supervivent del gran terratr - mol del 1970 (que sepult la ciutat de Yungay), l situada al peu de la Cordillera Blanca. A m de les grans muntanyes, cal destacar la pres ncia de la Cordillera Negra. Aquesta l una unitat muntanyosa extensa, amb al ades superiors als 3.000 metres, que transcorre paral lla a la Blanca; la cordillera Negra protegeix la Blanca de la influ ncia del gran Pac'fic i possibilita que les seves muntanyes nevades mantinguin les seves abismals geres.

Parlar de la Cordillera Blanca l parlar del Llanganuco, de l'Alpamayo o de l'Huascarán (6.768 m, el cim m alt del Per). Per l molt m; l parlar del Copa, Urus, Ishinca, Artesonraju, Chacaraju, Pisco.É fins a diversos centenars de *nevados*, *lagunas*, *quebradas*.É

Per en l rea que visitem hi ha moltes m serralades gens conegudes per nosaltres. Durant el *trek* a l'Huayhuash, s arriben a veure les serralades Huallanca i Raura, tamb amb els seus cims de m de 4.000 metres; en definitiva, un oce de muntanyes.

Situats en la serralada de l'Huayhuash, i com a punt de partida, el poble de Chiquian (3.400 m) l un mirador especial; des d'aqu' el cim del Yerupaj i del Jirishanca mostren la seva personalitat inconfusible. L'Huayhuash (de 35 quilmetres d'extrem a extrem) t sis pics de m de 6.000 metres i uns

quinze de metres de 5.000. És destacable la gran quantitat de llacs que neixen de les geleres que es desplomen a l'abisme. La major part del terreny, a més de 4.000 m d'altitud, és pampa amb una gran diversitat de flora (*quenual*, *tsampa*,...) i fauna (*vizcacha*, còndor,...), on és possible el pasturatge i l'establiment de comunitats camperoles. No és, doncs, estrany que els passos de muntanya tinguin una alçada considerable, la qual cosa fa possible recórrer indrets forats a llats.

APUNTS HISTÒRICS: l'alpinisme i l'Huayhuash

L'Huayhuash ha estat escenari de grans esdeveniments per l'alpinisme mundial. Des dels anys seixanta els vessants dels seus *nevados* han vist com grans alpinistes (Bonatti,

llibre *Tocando el vac'ó*, que es convertiria en un referent de la lluita per la supervivència en la muntanya i un clàssic de la literatura de muntanya. Us recomano de llegir-lo o veure el film. Simpson hi narra, amb tot de detall, els fets que van viure en aquesta bella però inhòspita muntanya.

Aquesta cordillera atreu, doncs, multitud d'amants de la muntanya i alpinistes, tot i que darrerament les condicions de les seves geleres no afavoreixen ascensions amb garanties d'èxit. Geleres plenes d'esquerdes, seracs penjant sobre l'abisme, desprendiments de roques, allaus de neu, és fàcil que les rutes als *nevados* siguin massa exposades i per això s'hi desenvolupi poca activitat alpinística.

UN MÓN DE SENSACIONS

Passa rere passa, a l'Huayhuash, les sensacions se't multipliquen en la ment. El pas pausat que t'imposa l'alçada fa fàcil, si et deixes portar, viure amb intensitat cada jornada, i gaudir de serenor i tranquil·litat. Temps per pensar en tot i en res; temps de recordar les passes fetes als costats de companys que ja no són amb nosaltres.

És sorprenent, potser, la serenor que desprenen aquelles muntanyes i valls. Dic serenor perquè resulta que és un escenari on es troben espais solitaris de vida natural plena d'energia vital dels seus escassos, però omnipresents, pobladors. Una terra tan dura com generosa. Només, de tant en tant, la pau es veu alterada per les geleres que grinyolen i expulsen masses de gel i neu que acaben convertides, metres més avall, en aigua i formen les llacunes (*cochas* en quítxua) de color turquesa, verd o blau.

És, encara, una realitat poc massificada i es fa ineludible comparar aquestes sensacions amb les que vius a les ciutats o als centres més turístics (Lima, Huaraz,

Cusco o Machu Picchu). El soroll, el trànsit, l'anar i venir, gent i gent, és un contrast impactant i et permeten valorar de forma més extraordinària la muntanya i el seu entorn. Més sorpreses guarda, però, l'Huayhuash. Mitja dotzena de petites comunitats de camperols viuen al peu de la serralada. Llamac, Pocpa, Huayllapa, és unes més importants. A més de 3.500 m, homes, dones i nens habiten extraordinàriament adaptats, practicant una economia de subsistència basada en el cultiu de papas (patates) i el pasturatge de xais o vaques. Persones que sobreviuen amb el mínim, a hores a peu dels

Nevado Cuyoc

Cassin, Messner, etc.) gosaven aventurar-s'hi. Cal destacar l'expedició catalana Ciutat de Barcelona, formada per J. Pons, M. Muñoz, J. M. Anglada i F. Guillamon, que l'any 1963 realitzaren l'ascensió, pel vessant nord-est, al Siul Grande (6.344 m). Però la fita més famosa, pel seu dramatisme, la van protagonitzar Joe Simpson i Simon Yates quan l'any 1985, després d'haver fet una primera ascensió a la cara oest del Siul Grande, en el descens van sofrir un accident que canviaria les seves vides. Les circumstàncies que van viure llavors les va immortalitzar J. Simpson en el

pobles m3 propers. Fins i tot, a quasi 5.000 m d'altitud, es mouen a pas r píd per on calgui de la *quebrada* per fer les feines di ríes. Una lli de fortalesa.

Immensa natura de muntanyes. Di ríament, els *nevados* inunden la mirada del visitant. Els grans senyors sn el Yerupaj Grande (segon cim m3 alt del Per despr3 de l Huascar n) i el Siul Grande, vertiginosos i m'tics. Per, el Jirishinca, menys conegut, impacta per la seva gran bellesa amb les seves formes inconfusibles: dues agulles, una de 6.094 m, separades per una enforcadura; et v3ien al pensament el Cerv' (vessant est) o el Pedraforca i els Encantats. Sigui com sigui, no pots deixar-los de mirar. M3 i m3 muntanyes: Rondoy, Ninishinca, Rasac, Trapecio, Carnicero, Jurau, Sarapo,É I cada dia un pas de muntanya que, com el Siul (4.800 m) o el Cuyoc (5.000 m), ens posen a prova les forces.

No seria de just'cia acabar aquest rep s als indrets i espais m3 espectaculars sense esmentar la bellesa dels llacs Mitococha o Viconga, aix' com les vistes que ofereixen el Carhuacocha o el Jahuacocha. Un premi per a la mirada.

UN CINC MIL

L'estada a l Huayhuash es pot completar amb una ascensi per la cara nord-oest del Diablo Mudo, de 5.350 m. Diem que la majoria de cims de la serralada sn t cnicament dif'cils. Per el cas del Diablo Mudo 3 diferent. No 3 un cim excessivament alt i 3 for a assequible t cnicament, tot i que cada any les condicions de la seva gelera poden variar. Per tant, la descripci que aqu' en farem 3 aproximada.

L'ascensi s inicia per un gran caos morr nic. En tres hores s arriba a l aresta nord i a la neu. Es progressa, durant dues hores m3, per l aresta, entre neu i roques, realitzant un r pel d uns 40 metres per accedir a un petit plat. Continua l'ascensi per cfm odes rampes fins arribar a l aresta que fa de cim. Les vistes sobre tota la serralada resulten una bona recompensa a l esfor .

Nosaltres vam arribar a la base en el nov dia de caminada. Des del poble Huayllapa (3.600 m), superat el pas Tarpush (4.755m), acamp rem vora el llac Susacocha (4.700 m). El campament base est situat a 4.500 m, per l opci del llac resulta for a bona. La Gemma i l Eli realitzaren l'ascensi al Diablo Mudo amb el guia Francisco; sortiren del campament en plena nit, a les 4, i van fer el cim a les 8 del mat'. El descens el realitzaren pel vessant oest, pel congost Haucrish, que porta al llac Jahuacocha. En total una jornada de deu hores. Si no es vol fer l'ascensi, el set pas, el Yaucha (4.800 m), permet accedir, en unes 4 hores, al darrer campament del cir-

cuit, Jahuacocha. Aquesta etapa fa possible acabar de gaudir de les vistes precioses del proper, per lluny , Yerupaj .

En definitiva, un gran *trekking* que ofereix el millor de la muntanya i que et permet entendre all' que som i la nostra gran petitesa en un mn tan magn'fic com hostil.

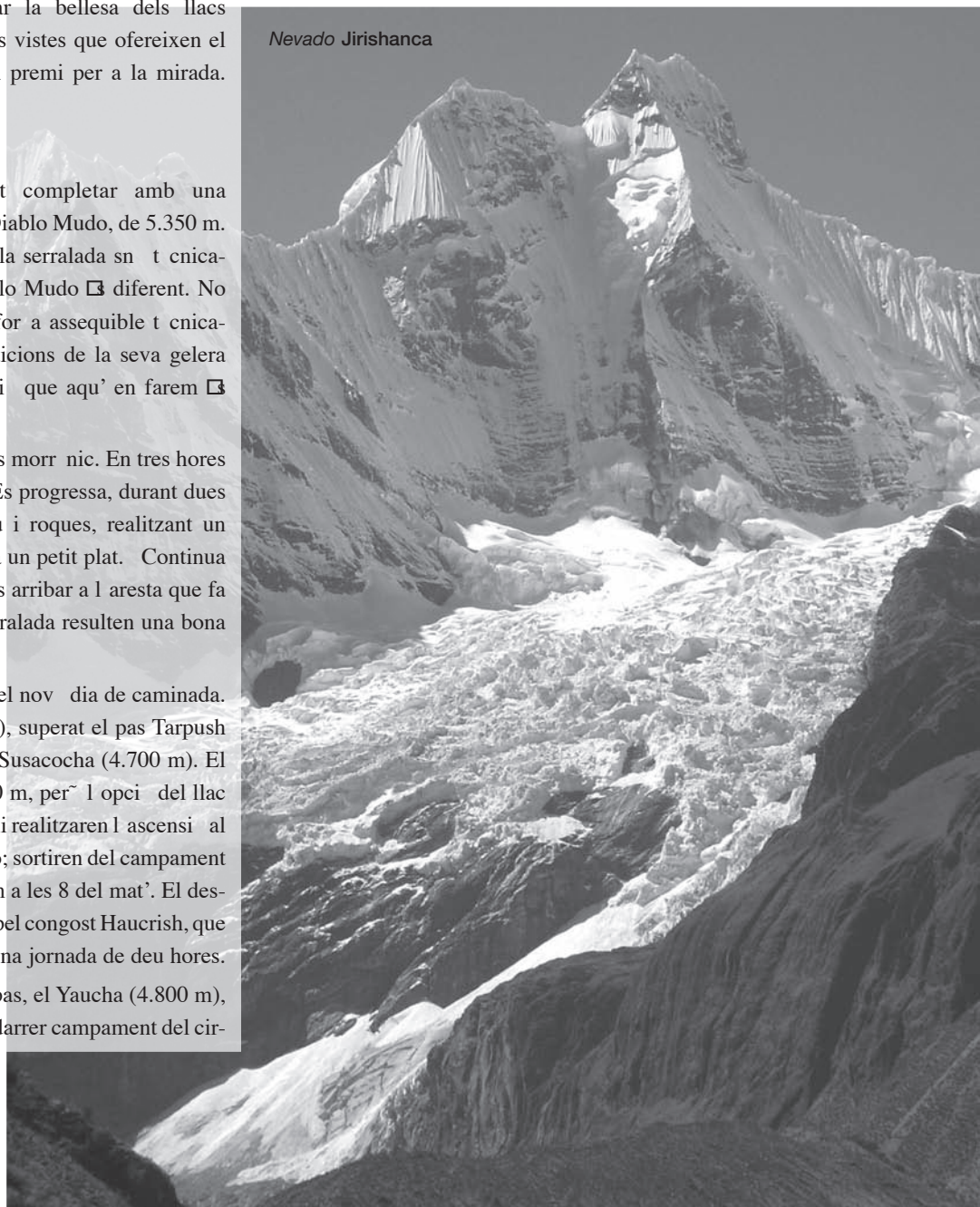
Al nostre benvolgut Jordi.

Text i fotos: M. Llu sa Huguet Recasens, agost 2007

FONTS D'INFORMACI

DÍAZ, F.: *Mapa tur'stico Cordilleras Blanca y Huayhuash*. Huaraz, 2005-06.
TOMÉ, J.: *Gu'a de las cordilleras del Huayhuash y Huallanca*. Autoedici , 2004.
PITKETHLY, V. i HARPER, K.: *Trekking y alpinismo en los Andes*. Blume, 2002.
PIFARRÉ, L.: *Huayhuash, mirall de majestuositat andina*. V rtext, nm . 212.
SIMPSON, J.: *Tocando el vac'o*. Desnivel, Madrid, 1992.
KOLFF, A. i BARTLE, J.: *Cordillera Huayhuash*. Lima, 1998.
<www.enriqueexpeditiontours.com>

Nevado Jirishanca

Un estiu per sobre els tres mil

Ja fa catorze anys que vaig començar a fer muntanya, i malgrat haver fet excursionisme, escalar, BTT, curses, creient més que el sol, hi ha una cosa que m'ha captivat molt: enllestir la llista de tres mil del nostre estimat Feliu, concretament els 161. Aquest estiu he decidit acabar-la per aconseguir el piolet del Juli Soler i Santal, que, sincerament, em fa il·l·lusió per gaudir-lo en companyia dels meus amics i companys. Abans, però, vull demanar disculpes al amic Feliu per la toponímia utilitzada, perquè més d'un pic no tindrà el nom pertinent. També vull afegir que ara que escric aquestes línies em queda molt per fer, però tinc tot un estiu per endavant. Espero que al final daquestes notes pugui dir que ja he fet tots els tres mil i que he compartit mil i una vivències i experiències amb els companys.

BARDAMINAS – LA PA L (15 I 16 DE JUNY)

Divendres a la tarda, amb l'amic Miquel tirem cap a la vall de Benasc, fa un temps d'incipient estiu. Passem pel refugi del Forcau, continuem per la via normal del Llardana i, a uns 2.300 m, ens desviem cap a la cabana de Llardaneta. Ja sense claror i seguint la intuïció de les fites, arribem als *ibones* de les Alforjes, on trobem un bon lloc per acampar. Parem tenda, sopem i dormim unes horetes. El nou dia ens dona un matí de núvol. Comencem a resseguir tot el conjunt del sistema lacustre i anem guanyant alçada a poc a poc fins a l'*ibna* d'Abaixo (2.450 m). Canviem l'itinerari de les ressenyes i guanyem alçada a poc a poc. Fa fred. Arribem a la cota 2.900 i ja tenim a cop de mà els dos pics i la llarga, però senzill, cresta que els enllaça. A quarts de deu assolim el Bardamina i contemplem l'espectacle presidit pel Pocets, que rep els primers muntanyencs, pujant per les dures rampes encara engalanades de neu.

Els núvols juguen sense agafar caires de tempesta i nosaltres seguim crestejant fins al pic de la Pa l, alhora que salvem una espectacular bretxa que ens fa aplicar mans i sentits a la discutible qualitat de la roca. Un cop a dalt, el temps empitjora i cal baixar a poc a poc. Trepitgem la gran quantitat de neu que encara hi ha, arribem a la tenda i recollim el campament. Descobrim un antic camí, ara en desús, que feia de pas natural cap a Est sense passar pel refugi. En arribar al cotxe, estem contents d'haver assolit aquests cims que tants cops se'ns han resistit, i també de la nova vall.

23 de setembre. Traspàs de piolet (Foto: Jordi Pons)

TURON DE NEOUVIEHE – NEOUVIELHE (29 I 30 JUNY)

Pels volts de les set arribem amb el Miquel, sota un cel ben net, al gegantí embassament de Cap de Long (2.100 m). Comencem a pujar guanyant a poc a poc alçada entre pins. La tarda és tranquil·la i prop de les nou del vespre, fem bivac a pocs metres de les neus resistents. Els colors del capvespre engalanen les muntanyes de magnífiques formes. Som a 2.650 m.

En despertar-nos, la jornada pinta bé. Refem motxilles i comencem a pujar per forts pendents de neu fins a la bretxa de Neouvielhe (2.920 m). Sense motxilles, ascendim vers el Pic de Trois Conseilhiers. Des de tal magnífic balcó, a 3.039 m, el sector del Pic Long i del Campvielh ens saluden plens de neu. Ens dirigim al Turon de Neouviehe, que amb 3.035 m tanca o comença aquest cordill de quatre tres mil íntegrament en territori francès. Refem el camí i a quarts de deu del matí tornem a ser a la bretxa de Neouvielhe, on la tranquil·litat ha canviat a causa de nombroses cordades de gent que vol fer la clàssica aresta SW del Neouvielhe, més coneguda com l'aresta de Trois Conseilhiers. Per evitar problemes, ens encordem a poc a poc i comencem a guanyar alçada decididament. Les primeres complicacions tècniques arriben en forma de placa fissurada i amb poques presses i amb una mica d'adrenalina es deixa guanyar. Mentrestant, a la bretxa s'ha format una autèntica retenció de gent. Nosaltres, ens en mantenim lluny i prosseguim. Ara l'esmolada aresta ha perdut verticalitat fins a un pas clau: el diedre de la proa de vaixell. Els menys escaladors el

superen per la dreta. Nosaltres decidim atacar-lo com la majoria de cordades, ja que est prou ben equipat. Superat l obstacle, ens disposem a assolir l l tim cim de la jornada. Ens plantem en una placa d uns vint metres de bona roca i bones fissures, que permet una elegant escalada. Superat aix, nom queda l aresta planera fins al Neouvielle, a 3.092 m.

Baixem aprofitant la neu. Tot i que tenim el cotxe al llac de Cap de Long, per no haver de remuntar fins al pas de Chat, ens arrisquem a baixar al llac d Aubert i a veure si alg ens pot apropar al cotxe. Per sort, un grup de francesos ens hi porten. Sn les sis de la tardaÉ dos nous tres mil i un cansament considerable per ple de satisfaccions.

PIC DE MAUBIC (7 I 8 DE JULIOL)

Dissabte a primera hora el Miquel i jo empenem rumb a Cap de Long. Un cop all , fem motxilles i comencem a guanyar al ada per la vall que ens portar als contraforts del Pic Long. Despr de molt esbufegar, a quarts de cinc de la tarda i amb uns nvol s amena adors, assolim el Maubic (3.069 m). Vist el temps, descartem la idea d anar a dormir al Pic Long. Condicionem un bivac com podem, ja que el cim és petit i ple de pedres. Un cop instaláts observem l espectacle: dos trencalossos es passegen elegantment per sobre dels cims. Sembla que dem res no es pugui espatllar. Ens fiquem a dormir quan encara no sn les nou del vespre, ja que el despertador ha de sonar a les cinc del matÉ

No s com, per veig que tot el cel s il luminaÉ El Miquel em diu que fa estona que llampega, per que la tempesta és lluny. De sobte es gira molt de vent, decidim deixar-ho per una altra jornada i desfem el bivac en pocs minuts. Emprenem la retirada amb frontals a quarts d una de la nitÉ Al cap de cinc minuts, ja cauen les primeres gotes. Per sort, no hi ha llamps, per cada cop plou amb m ganes i es fica la boira. A uns 2.700 m trobem un gran bloc que ens serveix d aixopluc. Estem desorientats. Quan sembla que para de ploure, traiem el cap i veiem que ens hem desviat del cam'. Sembla que no plour m i decidim baixar. Despr de perdre al ada arribem al cam' del fons de la vall. Veient que el temps aguanta, mengem, bevem i arribem al cotxe a quarts de cinc de la matinadaÉ tot buscant un lloc per dormir sona el despertador.

CRESTA TUSSE-MALP S-BOUM (13 I 14 DE JULIOL)

Fa fred, un vent gelat bufa amb ganes quan arribem a la Forca de Remuny. Un sol t mid vol deixar-se veure, per uns nvol s

A mitja cresta de la Malpàs-Boum
(Foto: Miquel Àngel Ramos)

sospitosos sembla que volen fer la guitza a aquesta jornada que es presenta dura però plena de noves sensacions. Som fregant la mítica xifra dels tres mil metres i el sol encara no ha sortit. Anem guanyant alçada i a les set del matí coronem el primer tres mil de la jornada, la Tusse de Remuny de 3.041 m. Davant nostre es veu la llarga i esmolada cresta que ens portarà a trepitjar la punta Barravés, el Malpàs i el Boum.

Els nivells, que semblava que espatllarien la jornada, es van desfent i el nou jorn va prenent tonalitats d'un dia calors. Els primers trams de cresta són senzills però molt aeris, i després d'una grimpada amb tallats a banda i banda assolim la punta Barravés... encara no són les vuit del matí. Continuem per l'accidentada cresta i després d'un parell de passos de cavall molt espectaculars que difícils aconseguim el Malpàs (3.109 m), que és com un impressionant balcó sobre les valls veïnes. El vent del matí s'ha parat i sembla que tot anirà bé. Però la part difícil de la cresta encara havia d'arribar. Davallem tot fregant la mítica xifra per terreny ample i fàcil i llavors

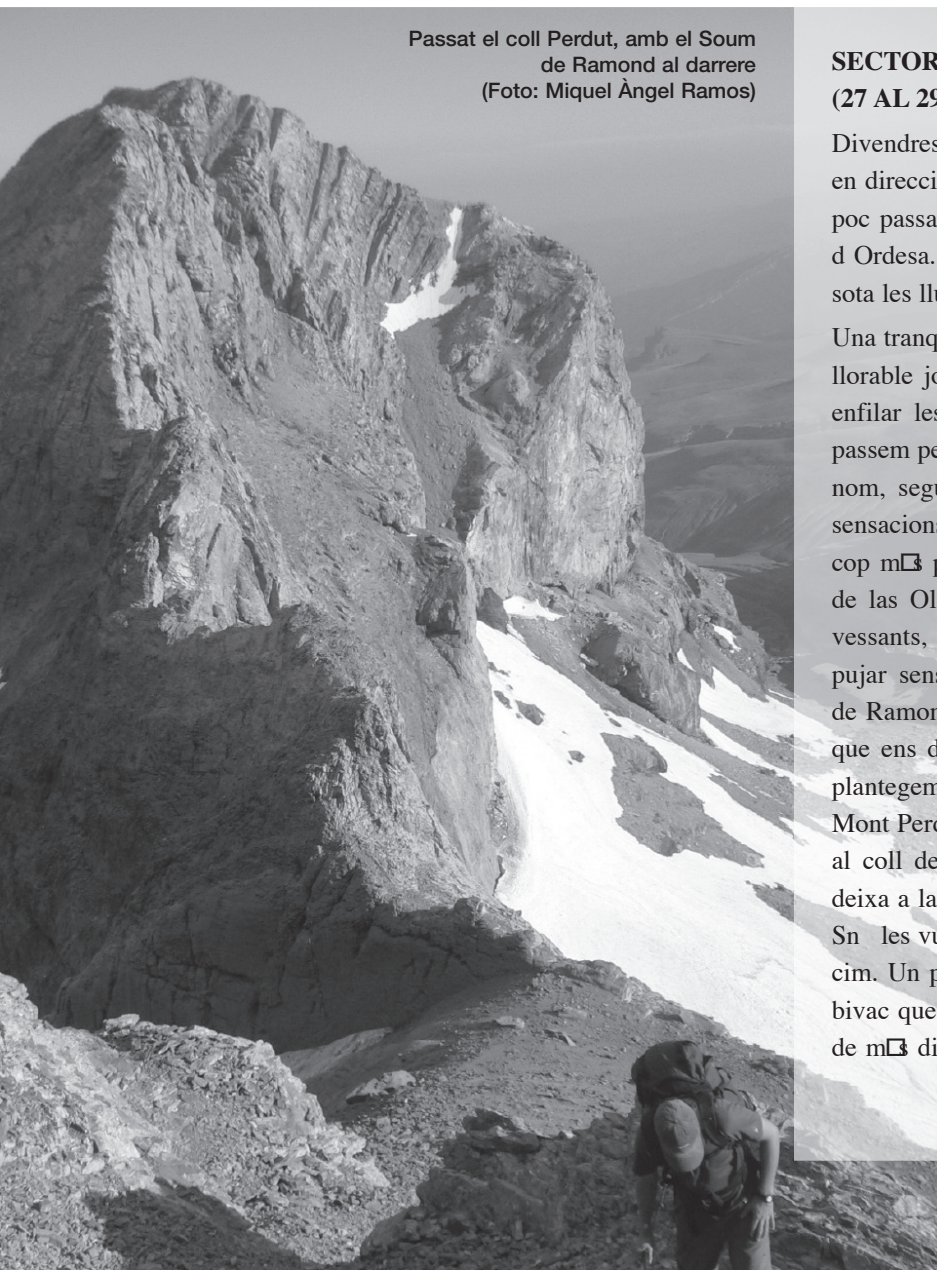
que comencen les complicacions: unes desgrimpades penjades i arriscades ens fan decidir abandonar la idea de crestejar tota la divisió i baixar cap a terres franceses per assolir l'últim objectiu de la jornada. Emprenem el descens amb un parell de rerpels que ens deixen en una congesta amb molt de pendent. Mentrestant, veiem com la via normal del Malpàs està plena de gent. Passem pel vessant oest del Boum, tot trepitjant vestigis de la gelera, i contornegem un esperó que ens deixa en una tartera bastant pesada. Després d'alguna grimpada, aconseguim fer el Boum. Amb alguns nivells, davallem cap a la vall de Remuny. Després d'alguna desgrimpada delicada i un altre rerpel ens plantem en la seguretat de suaus pendents de neu. La tarda acaba amb un sol radiant i ens acompanya en un merescut berenar al bar de sempre de Benasc. Realment la intenció era ajuntar-nos amb els companys del Centre, que pujaven a les Forquetes, a la vall de Grist, però l'horari i el cansament ens va fer tocar de peus a terra i esperar fins divendres vinent per veure'ls al Centre. En han comentat que els va anar genial i que uns quants van fer el seu primer tres mil.

Passat el coll Perdut, amb el Soum de Ramond al darrere
(Foto: Miquel Àngel Ramos)

SECTOR PUNTA DE LAS OLAS-MONT PERDUT (27 AL 29 DE JULIOL)

Divendres, després de dinar, marxo amb el company Edu en direcció a Torla. Hi agafem el penúltim autobús que, poc passades les set de la tarda, ens deixa a la Pradera d'Ordesa. Des d'allí, dues hores d'agradable passeig sota les llums del vespre entre fagedes i penya-segats.

Una tranquil·la nit al circ de Soasodona pas a un immillorable jorn. Són les nou del matí quan comencem a enfilarnos les clavilles de Soaso. Sota un sol de justícia passem pel refugi de Griz i anem cap al coll del mateix nom, seguint el GR11. El paisatge s'engrandeix i les sensacions que avui serà una gran jornada es fan cada cop més patents. A la una de la tarda assolim la Punta de las Olas (3.002 m). Continuem per la divisió de vessants, per terreny ample i pedregós, i aconseguim pujar sense gaires problemes la Punta Rabad, Soum de Ramond, Punta Navarro i la Punta Esparrets, talaies que ens donen noves perspectives del massís. Ara ens plantegem l'últim repte de la jornada: un bivac al cim del Mont Perdut. Pugem per la canal de neu que condueix al coll del Perdut i des d'allí una fàcil grimpada ens deixa a la carena nord-oest del sostre del parc nacional. Són les vuit de la tarda i amb un sol de posta arribem al cim. Un parell de francesos ens han trobat el magnífic bivac que hi ha a dalt del cim. Ens conformem amb un de molt discret al costat del vertex geodèsic. Abans que

l'astre reï s'amagui, apareix la lluna plena i, t'midament, uns estels. Un vent empipador i fred fa que l'estada al cim sigui desagradable. Cap a les nou del matí comencem a baixar per la V'a de las Escaleras, que, baixant cinc còsglaons i et deixen mil metres més avall, a prop del refugi de Griz. Agafem forces i emprenem el bonic i llarg descens pel congost d'Ordesa. A quarts de quatre de la tarda, dues gerres de xamp i un bon plat ens fan recuperar energia al poble de Broto.

MASSS DEL VIGNEMALE-FRONDIELLAS I FAIXA (1 AL 8 D AGOST)

Sn quarts de nou del matí. Passo a recollir el Jordi. Objectius: mass's del Vignemale, Frondiellas i Gran Faixa. Arribem a l'atapeït poblet de Gavarnie i prenem la pista que en pocs quilòmetres ens deixa a la Barrage d'Osue. Refem motxilles i comencem a pujar. A quarts de vuit de la tarda, arribem a les coves Paradiso, a 2.400 m, on ens disposem a passar la nit.

Una nit tempestuosa dona pas a un matí incert que no ens treu les il·lusions i ens fa apropar-nos al refugi Baisellance. Després d'una estona d'indecisió, veiem l'evolució dels nivells i decidim encetar la cresta a quarts d'una del migdia. De mica en mica van caient: Petit Vignemale, Punta Chausenque, Le Piton Carré, el Gran Vignemale i el Clot de la Hount. Arribem al coll de Cerbillona quan encara queden hores de sol i preparam un bon bivac: reconstruïm el mur, fonem neu, ens hidratem, i fins i tot anem a fer una visita a les mòmiques coves del comte Russel, que a causa del retrocés de les geleres, l'accés és gairebé inviable. Quan el sol comença a caure, contemplem les tonalitats màgiques de la posta del sol. Una nit clara i freda ens espera. No sn ni les set del matí que el Jordi em desperta per veure la sortida de sol. Impressionant. Després d'esmorzar refem la motxilla i a quarts de vuit del matí ens disposem a acabar el mass's. La Cervillonera, el pic Central, el Montferrat, el Tapou i el pic du Milieu ens veuen passar, espectaculars paisatges i passos aeris queden enrere, quan ja amb un sol de justícia arribem de nou a la Barrage d'Osue, on ens espera un beure fresquet i una mica d'ombra. Segon objectiu: zona Frondiellas i Gran Faixa.

Després d'un divendres de celebracions a la festa major de Sallent de Gállego i d'haver conegut l'Azahara (amb qui de seguida el Jordi i jo hem fet bona amistat), esperem l'arribada de la Sandra i de la Cris per pujar a Resposuso. Una dura pujada fins a l'embassament tot suant la cansalada deixa pas a una acampada al costat de la presa. Després d'un acord general, el despertador

La Sandra i la Cris destrepant un dels trams que porten a l'últim Frondiellas (Foto: Miquel Àngel Ramos)

sona a les sis del matí. Esmorzem, preparam motxilles i emprenem el sector Frondiellas. A l'Azahara, que sense pensar-s'ho s'ha vist envoltada per un parell de muntanyencs, se li han encomanat les ganes i s'ha apuntat a pujar al refugi. Els pics els deixa per a una altra ocasió. Així, la Sandra, la Cris, el Jordi i jo comencem a remuntar la vall, que ens mostra les esmolades crestes de Diablos i de Costerillou.

A quarts de nou del matí assolim la Punta de Heredia i després cauen els Frondiellas Oriental i Central. Amb l'Occidental tenim una mica de problemes a causa de l'accidentada aresta, però encara no és la una del migdia quan hi arribem. La baixada no presenta més històries, tret de les que poden explicar les nostres cansades cames, amb tants metres de desnivell acumulats. Amb un cel una mica tapat, la part femenina retorna cap a Sallent de Gállego i el Jordi i jo ens quedem al nostre camp representant forces per a una altra jornada, de no gaire bon temps.

Sona el despertador i el sol encara no ha sortit. Tot est tapat. Sembla que la Gran Faixa s'hauria d'esperar... però, que carai!, qui no arrisca no pisca! Com que el Jordi no tingués gaires ganes de fer-lo (hi va pujar la setmana abans), emprengem amunt la gran piràmide en un intent llampec. Contornejarem pidaient la gran esplanada de l'embassament de Respmuso i començarem a guanyar metres sota un cel cada cop més amenaçador. Una ventada d'aire gelador em dona la benvinguda al coll. Faig ridaient l'aresta i quan tot just comencen a caure quatre gotes assoleixo el cim. Ja de baixada, la tempesta s'engresca i acabo ben xop. En arribar a la tenda, el cel s'ha obert. Retrobo el Jordi a les onze del matí. Ha estat una ascensió rida.

La resta de dies van ser passats per aigua i amb visites a Riglos, Ager, Osca i una petita estada per Lleida... Finalment el retorn cap a la capital del Bages va ser irremediable.

SECTOR PIC LONG; ESTARANHA, L'ÚLTIM TRES MIL! (1 I 8 DE SETEMBRE)

Aquesta zona és la que m'ha reservat el destí com a l'última de la meua particular col·lecció de tres mils. Concretament, l'Estaranha s'ha quedat com a punt final. Aquests dos caps de setmana ens esperen al Miquel i a mi unes jornades de bon temps. Primer és la Pala Cabronouse, amb un improvisat bivac poc després del Coll Tourrat sense provisions d'aigua. La jornada transcorre problemàtica i ho enllestim només amb el cansament d'una jornada àrsmilera. Un dia radiant ens dona la benvinguda i primer és el Lentilla, després el Campbiell i finalment assolim l'Estaranha, sense cap altra complicació que els metres d'ascens.

Dos dies després d'aconseguir la fita de la llista de tres mil, em vaig deixar caure per Benasc, per fer una visita al meu estimat Aneto. Un bivac a l'hotel de les mil estrelles va donar pas a un radiant jorn tot coronant

el sostre dels Pirineus i, concretament, on tota aquesta història muntanyera, el 27 de juny de 1993, havia començat.

Després d'això, el 23 de setembre, ens vam trobar, juntament amb el Rossendo, per fer el traspàs del piolet d'en Juli Soler i Santal, al Robi era on, malgrat el mal temps, el bon humor i la companyonia van fer un dels caps de setmana més bonics i emotius que he passat mai. Gràcies per tot!

Tot tornant cap a Manresa, el meu cap encara no assimilava que ja no hi havia més tres mil per ratllar i

Dalt de l'Estaranha (3.006 m) últim tres mil
(Foto: Miquel Àngel Ramos)

un petit buit m'omplia l'estomac però, que carai!, vaig pensar, serà que no hi ha coses a fer... bé que entre Pirineus, Alps i tota la pesca, la història no s'acaba, i si algú em coneix l'estiu que ve, o potser per Setmana Santa, començarem a ratllar algun quatre mil, i d'allí, qui ho sap? Temps al temps, i si no, recordeu el que deia el poeta Antonio Machado:

«Caminante no hay camino,
se hace camino al andar»

Miquel Àngel Ramos Pinto

Itinerari excursionista n. 91:

El Montsant, pel grau dels Tres Esglaons

El Montsant, un dels massissos que integren la Serralada Prelitoral catalana, sempre ha gaudit de la preferència dels excursionistes de Reus, Valls, Tarragona i altres poblacions de la rodalia i, encara que en molt poca mesura, també dels de Lleida, perquè les seves formes tabulars, aparentment feixugues, amaguen racons delitosos. Un dels seus principals atractius són els graus, accessos molt o menys arrangats que permeten superar els cingles. N'hi ha (com el Grau Gran, el de la Grallera i el del Tomasat) que donen pas a ancestrals camins de bast. Per altres (com ara l'Agnet), mai no hi han passat animals de bast, però sí els ramats. Alguns (com el dels Barrots o el de l'Escletxa) només són aptes per al pas de persones. Encara podem afegir aquells (el del Carrasclet o del Carabassal) que només són transitables perquè han estat arrangats amb escales o esglaons metèl·lics. El dels Tres Esglaons pertany a aquesta darrera categoria i ha estat equipat pel muntanyenc Miquel Capdevila. Donem fe que val la pena anar-hi. S'inicia el recorregut a l'ermita de Sant Joan del Codolar, a 4 km de Cornudella, per una pista pavimentada que surt de la vila.

0.00 h. Sant Joan del Codolar (740 m), ermita molt popular a la rodalia. Poc abans d'arribar-hi, hi ha l'aparcament a mà esquerra. De la placeta davant de l'ermita, cal travessar el passadís cap al darrere dels edificis, on hi ha una font arrecerada entre roques. Un pal indicador assenyala el camí de la Lliserà (GR 174) que mena a Albarca, que deixem immediatament per prendre a mà esquerra un corriol enfiladís (pal indicador) marcat amb senyals de pintura blava i groga, no gaire visibles. Aquest corriol puja fent petites giragonses rectes amunt, molt o menys pel llit d'una poc definida torrentera creuada per nombrosos cinglerons, tenint sempre al davall l'ermita de Sant Joan. La pujada no tindrà problema, si hom para compte a seguir els senyals i fites.

0.25 h. Som al primer esglaó, curt ressalt vertical que se supera per mitjà de cinc agafadors de ferro collats a la roca. Segueix la dreta pujada, amb alguna fita que indica el millor pas.

0.30 h. Segon esglaó, molt alt que l'anterior i potser un xic més difícil, que també se supera per mitjà

d'esgalons de ferro, i que acaba en una lleixa inclinada, on cal parar compte amb els còdols inestables que poden provocar relliscades. Poc més amunt cal superar en fàcil grimpada unes roques dretes, i segueix la pujada prop del llit de la barrancada, per un terreny argilós i groguenc.

0.40 h. Després d'haver pujat una curta canal, es gira a la dreta sota una petita balma per superar un bloc, i s'arriba en un replan a una roca redreçada barra el pas. Som al tercer esglaó, molt alt que els anteriors i subdividit en dos trams, amb un petit relleix enmig. Aquest tercer obstacle vertical se supera amb l'ajuda d'uns quants ferros en forma de U. Al capdamunt, som en un petit relleix arran de les roques que encara dominen el pas, on s'arrapa una alzina. Segueix la dreta pujada per uns blocs, i se surt a una zona ja molt planera, entre cingles. Tot pujant, traquéssim un camí planer que voreja els cingles i seguim en direcció N per un corriol, ja a les envistes de la carena, per terreny pedregós i de poca vegetació.

0.55 h. Esquenall de la Serra Major (1.125 m), on prendrem el camí de carena cap a mà dreta.

1.00 h. Roca Corbatera (1.163 m), cim culminant de tot el Montsant. Panoràmica completa a tot el contorn, amb els Ports, les serres de Llaberia i Colldejou i el mar a migjorn, les muntanyes de Prades a llevant, i la serra de la Llena, la plana de Lleida, el Montsec i els Pirineus al nord. En dies molt clars es poden veure, molt enllà de la mar, els cims de la serra de Tramuntana, a Mallorca.

Retrocedim pel camí de capçada, cap al SW, baixant quasi sempre pel fil de l'ampla carena, sempre desembarassada, i molt sovint ventejada. Al cap d'uns minuts, un pal indicador assenyala la baixada pel pas del Gat a la font del Manyano, amagada a la capçalera del racó de les Pletes. (La marrada per anar-hi suposa només uns 20 minuts.) Seguim el camí carener, que en tot moment proporciona una vista panoràmica, en suau baixada.

1.20 h. Coll (1.110 m), amb un pal indicador: seguim endavant, en direcció a Cabassers, i poc més enllà fa guàrdia en aquest indret el Crist de la Sang, un gran crucifix de ferro forjat, artístic però potser no gaire adient al lloc. Cruïlla de camins: endavant segueix el de capçada, cap al Pí de Senyalets, la Cogulla i Cabassers o Margalef; enrera tornar-em a la Roca Corbatera i a

Albarca, i cap a l'esquerra (S) es baixa a la clotada del Moloner, Molonar o Meloner, que de les tres maneres ho hem vist escrit. La cova (en realitat una balma baixa de sostre) del mateix nom és al fons d'un comellar, a l'esquerra, parcialment tancada amb parets de pedra seca per servir de cleda. A l'extrem de l'esquerra hi ha la font, un bassiol que s'omple dels degotalls. Deixant el comellar i la cova a la nostra esquerra, veiem al davant un ben fressat camí que va quasi planer en direcció SW. També un altre que, en suau pujada, avança cap a la dreta, i que seguirem. Passarem de llarg el primer comellar, i en arribar al segon, just allà on s'abat el nervi de la muntanya, hi ha un poc visible forat a terra (embut d'ensorrament): és l'entrada a la cova Santa.

1.30 h. Cova Santa (1.075 m), es diu així perquè, segons la tradició, serví en temps antics d'aixopluc als primers anacoretes que hi hagueren en aquesta muntanya. És una

cavitat gran, d'uns 200 m de recorregut, amb diversos passadissos i sales de dimensions mitjanes que regulars, adornades amb belles formacions litogràfiques, i algun petit pou, on s'ha de parar compte. Cal portar un bon llum per visitar-la. Per un sender forat visible baixarem cap al S, a trobar el camí més important de què hem parlat abans, que va gairebé planer pel fons del comellar. Aquest camí, seguit pel GR 174-1 i antigament camí ral, un cop deixat enrere el pla del Moloner, va de cara al cingle, a migjorn.

1.40 h. Començ a la baixada pel grau del Montsant, dit també del Tomaset, nom del propietari de les terres a les quals puja des de Cornudella. Cal parar atenció a les fites, si bé el camí és sempre ben fressat i gens perdedor. Realment la qualificació de grau només la mereix en molt comptats indrets, ja que normalment és un bon camí que baixa fent giragonses, ben indicat amb fites, pel dret vessant cobert de pobra vegetació.

2.55 h. Roca del Parenostre, en un collet mal definit. Bona visió del vessant de la muntanya damunt de Sant Joan del Codolar, per on abans ens hem enfilat. L'ermita sembla esclafada sota la massa de la muntanya. Amb els binocles podrem identificar els Tres Esglaons per on abans hem pujat, més clarament el de més avall. Poc després cal deixar el camí que segueix recte en baixada, cap a Cornudella (GR 174-1), per prendre'n un altre cap a l'esquerra, que baixa de flanc, bastant suaument. La vegetació és ara un xic més esponerosa.

2.15 h. Aparcament de Sant Joan del Codolar, on acaba el recorregut.

BIBLIOGRAFIA:

MAS ROCA, Jaume: *Serra del Montsant*. Piolet, BCN.
 CABRÉ PUIG, Antoni: *El Montsant*. Cosseton, Valls.
 CUADRADA, Ramon: *Els graus del Montsant*. Muntanya, núm. 735, CEC, 1984.
 Cartografia: Serra del Montsant, escala 1/20.000. Piolet, BCN.

Manuel Cortés

Grau dels Tres Esglaons.
 Pujant pel segon dels
 trams equipats amb agafadors de ferro

Quedem?

De primer cal agrair al Centre Excursionista l'oportunitat que ens donen per fer difusió del programa *Quedem?* d'Innium Cultural, i, alhora, la seva col·laboració.

Quedem? és un programa de llengua, lleure i cohesió social que ofereix un gran ventall d'activitats perquè totes les persones de la societat catalana, independentment de la seva procedència, puguin relacionar-se com a ciutadans de Catalunya.

Les activitats abasten diferents àmbits com: teatre, visites a llocs emblemàtics, itineraris històrics, debats, etc.

El que es pretén és que les persones novvingudes entrin en contacte amb el teixit associatiu de Catalunya, entre altres objectius i, d'aquesta manera, reforçar i generar lligams de pertinença a una mateixa comunitat.

La raó que porta Innium a desenvolupar aquest programa és l'arribada al nostre país de persones de diverses procedències, i la voluntat de fer que els novvinguts se sentin part integrant de la societat catalana. Per aquest motiu es crea un programa amb la intenció que hi participi el teixit associatiu de casa nostra i les persones, d'altres indrets, que han triat Catalunya com a nova residència. El català i la llengua vehicular de les activitats. I l'objectiu és generar cohesió social.

Les activitats que s'han organitzat des de la seu de Ponent són:

Visita a la Seu Vella amb la col·laboració dels Amics de la Seu Vella.

Assistir a l'obra de teatre *Intimitat* de Joel Joan, a Balaguer, amb la col·laboració del Centre de Normalització Lingüística de la capital de la Noguera.

Sortida al monestir d'Avinganya, a l'aiguabarreig del Cinca amb el Segre i a Vil·la Fortunatus, amb la col·laboració del Centre Excursionista de Lleida.

S'ha de destacar l'ajut que es rep, tothora, del Centre de Normalització Lingüística de Lleida.

Catalunya ha sofert, pel que fa a la seva població, una gran transformació els últims anys, és un repte de la nostra societat aconseguir que els novvinguts se sentin com a casa, valorin el seu entorn i utilitzin el català com a llengua de referència. La participació dels novvinguts en el teixit associatiu de Catalunya, d'una manera normalitzada, és un element vital de cohesió, a més, l'associacionisme o la societat civil catalana, com es prefereixi, és un patrimoni històric i de futur.

En aquest sentit, estem molt agraïts al Centre Excursionista de Lleida per la seva col·laboració.

Innium Cultural

Nota de redacció de l'Aresta

Com segurament tots heu de saber, el nostre amic i soci Juanjo Garra va assolir, al juliol de l'estiu passat, el cim del Broad Peak, al Karakorum. És un cim de més de 8.000 m que s'afegeix als altres d'aquesta alçada que ja figuraven en el seu currículum muntanyenc. Volem que

aquestes ratlles serveixin per mitigar el fet imperdonable de no haver-ho mencionat abans a l'*Aresta* i per felicitar i encoratjar el nostre soci més destacable. També us fem saber que li hem demanat un article, imprescindible i necessari, sobre aquesta ascensió.

Equip Aresta

Apunts i comunicacions

I MARXA D ORIENTACIÓ I REGULARITAT

Benvolgut company,

Enguany, al Centre Excursionista de Lleida, volem endegar una nova activitat oberta, en principi, a tots els socis i simpatitzants de les entitats excursionistes de les terres de Lleida.

La Marxa d'Orientació i Regularitat es fonamenta en dues de les qualitats més importants dels excursionistes: l'habilitat en la interpretació de la brúixola, la cartografia i altres aparells posicionals, i també l'autoregulació de la velocitat de marxa per tal de poder recórrer l'itinerari previst amb el mínim desgast possible.

Els participants hauran de seguir un itinerari lliure per anar passant pels diferents controls establerts, seguint el camí (indicats en un mapa) més curt; per aquest itinerari s'aniran trobant altres controls de pas secrets.

NO ES TRACTA D'UNA CURSA, per tant no guanya qui arriba primer, sinó el que passa per més controls secrets i s'ajusta més al pas indicat per l'organització.

La I MARXA D ORIENTACIÓ I REGULARITAT se celebrarà el dia 9 de març venint per un itinerari que té sortida i arribada a Alberola, municipi d'Os de Balaguer.

Des d'ací us animem en participar en aquesta nova activitat del Centre Excursionista de Lleida. Per a més informació poseu-vos en contacte amb nosaltres:

C/ Comerç, 25 - Lleida

Tel. 973 24 23 29

cel@cel.cat

IV CURS D ORIENTACIÓ A MUNTANYA

El Centre Excursionista de Lleida organitza el IV Curs d'Orientació a Muntanya, destinat a aquelles persones que vulguin ampliar els seus coneixements en tot allò relacionat amb la cartografia, les tècniques i els sistemes d'orientació i posicionament, i també clar, el funcionament i la utilització dels sistemes de posicionament global (GPS).

El curs es desenvolupa en quatre sessions teòriques i dues sortides pràctiques amb el calendari provisional següent:

- 27 de febrer. Primera classe teòrica: cartografia i interpretació de plànols.
- 28 de febrer. Segona classe teòrica: aparells d'orientació. El GPS, funcionament i utilització.
- 2 de març. Sortida pràctica.
- 4 de març. Tercera classe teòrica: tècniques i sistemes d'orientació.
- 5 de març. El GPS i les aplicacions informàtiques. Cartografia digital.
- 9 de març. La segona sortida pràctica serà la participació en la I Marxa d'Orientació i Regularitat de Lleida.

Drets d'inscripció : 20

SEGELLS

Correus va emetre sis nous segells de 'Al filo de lo imposible' La sèrie, tercera dedicada al programa, celebra el seu vint-i-cinquè aniversari. Aquests nous segells coincideixen amb l'Any Polar Internacional i en tiren 500.000 exemplars dedicats a les aventures en algun dels confins més freds del planeta: Alaska, Antàrtida i la Patagònia xilena. En un dels segells, hi surt el nostre soci i amic Josep M. Castelló, concretament en el primer de dalt a mà esquerra, com a membre, durant l'expedició antàrtica.

Apunts i comunicacions

49 PESSEBRE DE MUNTANYA

El passat dia 16 de desembre vrem celebrar la tradicional sortida del pessebre a muntanya, i com també ja tradicional, amb un notable xit de participaci de socis, simpatitzants i amics del Centre Excursionista de Lleida.

El lloc escollit fou Sant Sadurn' del castell de Llord , a la Conca Dell ; l'aproximaci per un dels tres itineraris establerts (segons les possibilitats i/o ganes de caminar de cadasc) , es complement amb la visita al recentment restaurat Castell de Llord . Un cop enllestit l'pat de costum, amb tots els annexos adjacents, ens arrib vrem a Covet, on vam poder visitar i admirar l'església de Santa Maria, joia romànica del segle XII, de la m d Antoni Grasa, batlle de l'Ajuntament d'Isona i Conca Dell .

Volem aprofitar aquestes l'nies per agrair a l'Ajuntament d'Isona i al seu batlle, aix' com al Museu del Cretaci, les atencions esmerades durant tota la jornada.

Apunts i comunicacions

XII TRANSMONTSEC

Un total de 80 participants van atrevir-se el 7 d'octubre a desafiar els m³ de 100 quilòmetres i 3.200 m de desnivell acumulat en la XII Transmontsec, una de les proves m³ dures no competitives de BTT que s'organitzen a les nostres terres. La sortida va tenir lloc des de la població d'Àger, i els participants disposaven d'un màxim de 12 hores per completar l'itinerari, que ascendia en primer lloc pel Montsec d'Ares, desplaçar-se fins a Cellers, pujar després al Montsec de Ribiçes i retornar a Àger. En el recorregut es combinaven trams d'asfalt, pistes i senders i alguna trialera.

Cal destacar la participació de 8 participants en la categoria femenina, de les quals, quatre van aconseguir completar tot l'itinerari. En la categoria masculina, gairebé 45 ho van completar. Del Centre hi van participar 7 socis. El primer participant masculí va fer un temps de 6 h i 42 min, i la primera participant femenina, 9 h i 47 min.

Des de l'organització es vol agrair a la cinquantena de persones membres del Centre Excursionista de Lleida que voluntàriament van col·laborar en les tasques de control i avituallament en els quinze llocs que l'organització havia previst. També volem fer pal·lissa agraïment a les entitats i empreses col·laboradores.

Patrocinadors:

Generalitat de Catalunya
Consell Català de l'Esport

Ajuntament de Lleida

Col·laboradors: FCC, Unipreus, Nerosport, Cicles J. Pelegrí, Andreu Bicis, Simó Ciclisme, Enric Calucho, Còmping Vall d'Àger, Palermo, Radical Intersport, Telesa, Protecció Civil, Lleida Bikes.

NOVETATS I DONATIS DESTACATS 2007

Llibres

Pirineos: 400 excursiones fáciles. BORRÀS PERELLÓ, Lluís. Madrid: Desnivel, 2004. ISBN: 84-96192-30-X.

Avençs de Garraf i d'Ordal: fitxes i topografies; Simas de Garraf y Ordal: fichas y topografías. FERRER RICO, Víctor. 2006. ISBN: 84-933711-1-4.

A prop. 2005: activitats turístiques a prop de Barcelona. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2005.

Reconstrucció de postguerra: construir sobre runes [DVD]. Lleida: Universitat de Lleida, Servei d'Història, Documentació i Patrimoni. Llocs de memòria amb història. 2006. ISBN: 84-8409-203-8.

Trinxeres i guerra civil: el Pallars (1936-1939) [DVD]. Lleida: Universitat de Lleida. Servei d'Història, Documentació i Patrimoni. Llocs de memòria amb història. 2004. ISBN: 84-933663-07.

Camins antics. Camins d'història. AYMAMÍ i DOMINGO, Gener. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat. 1998. Col·lecció Llibre de Motxilla. ISBN: 84-8415-0062-2.

Guia d'itineraris per la xarxa de parcs naturals. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2006. [Donació del FEEC.]

Topocanyon ricaric: entre mer et montagne. Maison de la Montagne de la Réunion, 2007.

Anuari de l'esport català. 2003. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Secretaria General de l'Esport, 2004. ISBN: 84-609-1202-7.

Zaypi: Zagori. Athens: Anavasi, 2003. ISBN: 960-8195-23-3. [Donatiu de Terribles i Taberner, Domènec i Godoy, Tortosa i Sierra, Gual i Ciutat, Pach i Cullerús i Lord.]

Dodona: archaeological receipts fund. DAKARIS, Sotirios. Atenes: Ministry of Culture, 1998.

Comarca de la Ribagorça. Saragossa: Gobierno de Aragón, 2006. ISBN: 84-7753-608-2. [Donatiu de Nria Bergua.]

Racons: 22 excursions a peu i amb BTT proposades pels telespectadors. Valls: Cossetania Edicions, 2007. ISBN: 978-84-9791-285-3 [Donatiu de Joan Ramon Segura.]

Mentre hi hagi llum: tragèdia a la Nanga Parbat. SALLENT, Eduard. Madrid: Desnivel Ediciones, 2002. ISBN: 84-95760-41-X.

Els Encantats: 100 anys d'història. BAQUÉS i SOLER, Josep. Tremp: Garsineu Edicions, 2004.

Revistes (novetats desembre de 2007)

Karaitza. Unin de Espeleología Vasca, vol. 14, (juny de 2007).

Vulcania: Revista de Espeleología del Archipiélago Canario. Asociacin Cultural Vulcania, vol. 8, (2007).

Endins: Publicació d'Espeleologia. Federació Balear d'Espeleologia, nm. 31, (novembre de 2007).